

Aksel V. Johannesen
Ingilín D. Strøm
Henrik Old
Heðin Mortensen
Djóni N. Joensen
Jóhannis Joensen
Bjarni Hammer
løgtingsmenn

Løgtingið

Løgtingsmál nr. 68/2019: Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um tryggingarvirksemi (Javnseta útgjald av lívrentutryggingum til menn og kvinnur)

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um tryggingarvirksemi (Javnseta útgjald av lívrentutryggingum til menn og kvinnur)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 55 frá 9. juni 2008 um tryggingarvirksemi, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 45 frá 26. apríl 2019 verður aftan á § 35 sett:

“§ 35 a. Í útrokningargrundarlagnum fyri útgjaldi og veitingum av lívrentutryggingum er ikki loyvt at nýta kyn hjá tryggingartakara sum faktor, um hetta førir við sær mismun í samband við útgjald og veitingar til tryggingartakara. Hetta er galdandi fyri

avtalur, sum eru gjørdar eftir 31. desember 2020, og er bæði galdandi fyri lívrentutryggingar sambært eftirlønarlógini og lívrentutryggingar, ið verða teknaðar sjálvboðið.”

§ 2

Hendan løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd og er galdandi fyri allar lívrentutryggingar, ið verða teknaðar eftir 31. desember 2020.

Almennar viðmerkingar

1.1 Orsakir til uppskotið

Tryggingarfeløg rokna í dag mánaðarlíga útgjaldið fyri lívrentu eftir miðallivialdri; men heldur enn at hyggja eftir miðallivialdrinum hjá fólki sum heild, verður skilt ímillum miðallivialdurin í mun til

kyn. Kvinnur liva í miðal longur enn menn, og tí fær kvinnan eitt mánaðarligt útgjald, sum er 13 % lægri enn maðurin, hóast bæði hava sett somu upphædd inn.

Harafturat skal havast í huga, at kvinnur í miðal hava eina lægri lívsinntøku, og at pensjónsuppsparingin somuleiðis er ávirkað av hesum. Tí eru kvinnur í miðal verri fyri fíggjarliga enn menn, tá pensjónsaldurin verður rokkin.

Tørvur er á at gera fleiri átøk fyri at minka um munin millum menn og kvinnur á ellisárum, og halda uppskotssetarnir, at hetta er eitt fet á leiðini. At gera mismun millum kynini viðvíkjandi lívrentuútgjaldi verður mettt óhóskandi, og at Løgtingið undir ongum umstøðum eigur at góðtaka hetta.

ES dómstólurin staðfesti í 2011, at munur ikki má gerast millum kyn, hvat viðvíkur tryggingum. Síðan hava flest øll lond í Evropa bannað mismuni millum kyn í mun til tryggingar og pensjónir. Føroyar eru sostatt eftirbátur í hesum javnstøðumáli.

1.2 Endamálið við uppskotinum

Endamálið við hesum uppskoti er at forða fyri, at munur verður gjørdur millum kynini, tá umræður útgjald av lívrentutrygging. Við hesum verður enn eitt stig tikið til frama fyri javnstøðu millum kyn í Føroyum.

1.3 Avleiðingar av uppskotinum

Hetta uppskotið ásetir, at tað ikki longur verður loyvt at taka atlit til kyn, tá lívrenta skal gjaldast út. Við tí sannroynd í huga, at kvinnur í dag fáa 13 % minni útgoldið enn menn, fer uppskotið at hava fíggjarligar avleiðingar fyri tryggingartakaran. Tryggingarfeløgini mugu annaðhvørt hækka útgjaldið til kvinnur, lækka útgjaldið til menn ella bæði. Velja tryggingarfeløgini henda síðsta møguleika verður mettt, at talan er um umleið 200 krónur minni til menn og 200 krónur meira til kvinnur í lægstu inntøkubólkunum. Munurin veksur, jú hægri vit koma upp í inntøku.

Uppskotið hevur harafturat ta avleiðing, at tað virkar til frama fyri javnstøðu millum kyn í Føroyum.

Serligar viðmerkingar

Við hesi áseting er ikki longur loyvt at taka atlit at, hvat kyn tú er, tá tú tekur eina lívrentutrygging. Tað verður frameftir ikki loyvi at gera mun á kyninum tá umræður útrokningargrundarlagið í sambandi við tekning av lívrentutryggingum.

Hetta hevur við sær, at tað má ikki verða gjørdur munur á tryggingargjaldi, sum menn og kvinnur rinda fyri somu lívrentutrygging ella millum ta veiting, sum menn og kvinnur fáa fyri somu lívrentutrygging.

Ásetingin er galdandi fyri allar avtalur, sum verða gjørdar frá 1. januar 2021. Hetta merkir, at tað er galdandi bæði fyri ta tvungnu eftirlønarskipanina sambært løgtingslóg nr. 49 frá 14. mai 2013

(Eftirlønarlógin), har í minsta lagi 45% skal verða útgaldið sum lívslong veiting, lívrenta, og fyri lívrentutryggingar, ið sjálvbodnar verða teknaðar.

Við hesi broyting skal ein lívrentuskipan stovnsetast, so menn og kvinnur fáa eins nógv útgaldið í pensjón hvønn mánað.

Á Løgtingi, 26. februar 2020

Aksel V. Johannesen

Ingilín D. Strøm

Henrik Old

Heðin Mortensen

Djóni N. Joensen

Jóhannis Joensen

Bjarni Hammer